

Planul de contingență pentru Encefalopatia Spongiformă Bovină

Ediția II

2023

CUPRINS

ABREVIERI

CAPITOLUL I: PREVEDERI GENERALE

CAPITOLUL II: PREVEDERI NORMATIVE

CAPITOLUL III: COSTURILE COMBATERII BOLII

CAPITOLUL IV: LANȚUL DE COMANDĂ

CAPITOLUL V: CENTRUL NAȚIONAL DE COMBATERE A BOLILOR

CAPITOLUL VI: CENTRUL LOCAL DE COMBATERE A BOLILOR

CAPITOLUL VII: COOPERAREA ÎNTRE CNCB, CLCB ȘI ALTE AUTORITĂȚI

CAPITOLUL VIII: GRUPUL NATIONAL DE EXPERTI PENTRU ESB

CAPITOLUL IX: RESURSE

CAPITOLUL X: PROGRAME DE INSTRUIRE A PERSONALULUI

CAPITOLUL XI: PROGRAME DE INFORMARE ȘI DE CONȘTIENȚIZARE A POPULAȚIEI ȘI A FACTORILOR DE DECIZIE

CAPITOLUL XII: LABORATOARE DE DIAGNOSTIC AL ESB

ANEXE:

Anexa nr. 1: Diagrama Lanțului de Comandă

Anexa nr. 2: Diagrama Centrului Național de Combatere a Bolii

Anexa nr. 3: Diagrama Centrului Local de Combatere a Bolii

Anexa nr. 4: Lista Unităților Operaționale Locale (UOP) din cadrul Centrului Local de Combatere a Bolilor (CLCB)

ABREVIERI:

RM: Republica Moldova
UE: Uniunea Europeană
MAIA: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
MS: Ministerul Sănătății
MM: Ministerul Mediului
MAI: Ministerul Afacerilor Interne
ANSA: Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor
STSA: Subdiviziune teritorială pentru siguranța alimentelor
DSBA: Direcția sănătatea și bunăstarea animalelor
CSV: Circumscripție sanitar - veterinară
ESB: Encefalopatia Spongiformă Bovină
EST: Encefalopatii Spongiforme Transmisibile
LNR: Laboratorul Național de Referință
LIR: Laboratorul Internațional de Referință
I.P. CRDV: I.P. Centrul Republican de Diagnostic Veterinar
LDSA: Laboratorul de Diagnostic Sănătate Animală
CSE: Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova
IGSU: Inspectoratul General pentru Situații de Urgență
CAER: Comisia Antiepidemiologică Excepțională Republicană
GNE: Grupul Național de Experți
APC: Autoritate publică centrală
APL: Administrația publică locală
AE: Agenția ecologică cu Centrul de Investigații
IE: Inspecții ecologice teritoriale
CNCB: Centrul Național de Combatere al Bolilor
CLCB: Centrul Local de Combatere al Bolilor
UCD: Unitatea Centrală de Decizie
UOC: Unitatea Operațională Centrală
UCS: Unitatea Centrală de Sprijin
ULD: Unitatea Locală de Decizie
UOL: Unitatea Operațională Locală
ULS: Unitatea Locală de Sprijin
OIE: Organizația Mondială pentru Sănătate Animală (OIE)
FVO: (**Food and Veterinary Office**) - Oficiul Alimentar și Veterinar (OAV) din cadrul Direcției generale Sănătate și Consumatori a Comisiei Europene
DDD: Dezinfecție, dezinfecție, deratizare.

Link-uri de interes:

Guvernul Republicii Moldova: <http://www.gov.md>
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale: <http://www.midr.gov.md>
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare: <http://www.maia.gov.md>
Ministerul Mediului. <http://www.mediu.gov.md>
Ministerul Afacerilor Interne: <http://www.mai.gov.md>
Ministerul Justiției: <http://www.justice.gov.md>
Ministerul Sănătății: <http://www.ms.gov.md>
Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor: <http://www.ansa.gov.md>
I.P. Centrul Republican de Diagnostic Veterinar: <http://www.crdv@ansa.gov.md>
Organizația Mondială pentru Sănătate Animală (OIE): <http://www.oie.int>
EUROLEX (link legislativ): <http://www.eurolex.ro>
Comisia Europeană: <http://ec.europa.eu/>
Uniunea Europeană: <http://europa.eu/>
Organizația pentru Agricultură și Alimentație (FAO): <http://www.fao.org/home/en/>

CAPITOLUL I

PREVEDERI GENERALE

1.1. Obiective și scop

Prezentul Plan de Contingență stabilește instrucțiunile ce definesc măsurile naționale care se vor implementa în Republica Moldova în cazul unui focar de encefalopatie spongiformă bovină (ESB), în scopul eradicării bolii. Documentul stabilește actele normative aplicabile, autoritățile implicate, competențele și responsabilitățile lor, precum și metodele și procedurile de schimb de informații între părțile implicate în implementarea măsurilor de control.

Prezentul Plan a fost elaborat pentru a îndeplini cerințele stipulate de HG nr. 404 din 06.04.2016 pentru aprobarea Normei sanitar - veterinară privind stabilirea măsurilor de control și combatere a anumitor forme transmisibile de encefalopatie spongiformă la animale (în continuare *Norma sanitar - veterinară*), Publicat: 15-04-2016 în Monitorul Oficial Nr. 100-105 art. 465; ce transpune în legislația națională prevederile Regulamentului (CE) nr. 999/2001 al Parlamentului European și al Consiliului Uniunii Europene din 22 mai 2001 de stabilire a unor reglementări pentru prevenirea, controlul și eradicarea anumitor forme transmisibile de encefalopatie spongiformă, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 147 din 31 mai 2001, p. 1 - 40, cu modificările ulterioare.

În cazul unui focar de ESB, procedurile detaliate care vor fi adoptate de către serviciile veterinară, personalul implicat în combaterea bolilor din teritoriu, sunt stabilite în Manualul operațional pentru intervenția în focarele de ESB.

Planul de contingență trebuie revizuit ori de câte ori este necesar, dar cel puțin la fiecare cinci ani, în temeiul schimbării legislației ori a structurii autorităților competente, precum și a experienței căpătate.

Planul de contingență va fi postat pe site-ul ANSA, pentru un acces rapid.

1.2. Definiții

În sensul prezentului Plan, definițiile de termeni folosiți sunt stipulați la cap. I, pct.3 din *Norma sanitar – veterinară*.

1.3. Descrierea bolii encefalopatia spongiformă bovină (ESB)

Encefalopatiile spongiforme transmisibile (EST) sunt boli infecțioase neurodegenerative, produse de prioni, cu sfârșit letal atât la animale, cât și la om.

Date privind etiologia, surse de infecție, semnele clinice sunt descrise în Manualul operațional pentru intervenția în focarele de ESB, cap. I „**Date generale privind natura bolii**”, care face parte din prezentul Plan de contingență.

CAPITOLUL II

PREVEDERI NORMATIVE

2.1. Actele normative care reglementează controlul ESB în RM:

- Legea nr. 221 din 19.10.2007 „Privind activitatea sanitar-veterinară”, publicat: 14.03.2008 în Monitorul Oficial nr. 51-54, art nr: 153;
- Hotărîrea Guvernului nr. 14 din 11.01.2023 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, publicat: 19-01-2023 în Monitorul Oficial Nr. 10-12 art. 24;
- Hotărîrea Guvernului nr. 404 din 06.04.2016 „Privind stabilirea măsurilor de control și combatere a anumitor forme transmisibile de encefalopatie spongiformă la animale”, publicat: 15.04.2016 în Monitorul Oficial Nr. 100-105, art Nr: 465;
- Hotărîrea Guvernului nr. 1340 din 04.12.2001 „Cu privire la Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova”, publicat: 11.12.2001 în Monitorul Oficial Nr. 150-151 art Nr: 1387;
- Hotărîrea Guvernului nr. 973 din 15.08.2016 „Cu privire la comisiile antiepidemice excepționale”, publicat : 19.08.2016 în Monitorul Oficial Nr. 265-276 art Nr: 1056;
- Hotărîrea Guvernului nr. 645 din 19.07.2010 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de calculare a despăgubirilor acordate proprietarilor de animale sacrificate, ucise sau altfel afectate în urma lichidării rapide a focarelor de boli transmisibile ale animalelor, publicat: 27.07.2010 în Monitorul Oficial Nr. 129-130 art Nr: 730;
- Hotărîrea Guvernului nr. 793 din 22.10.2012 pentru aprobarea „Normei sanitar-veterinare privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului”, care transpune parțial Regulamentul (CE) 1/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004, publicat: 26.10.2012 în Monitorul Oficial Nr. 222-227 art Nr: 855;
- Hotărîrea Guvernului nr. 369 din 12.06.2015 pentru aprobarea Normei sanitar-veterinare privind protecția animalelor în momentul uciderii, publicat: 19.06.2015 în Monitorul Oficial Nr. 150-159, art Nr: 412;
- Ordinul nr. 121 din 25.03.2019 al ANSA cu privire la aprobarea Regulamentului privind metodologia de prelevare, ambalare, identificare și transportare a probelor destinate examenelor de laborator din domeniul sănătății și bunăstării animalelor;

- Ordinul nr. 34 din 27.02.2006 al MAIA „Cu privire la aprobarea Normei sanitare veterinare privind anunțarea, declararea și notificarea unor boli transmisibile ale animalelor”, publicat : 26.01.2007 în Monitorul Oficial Nr. 010 art Nr: 43 Data intrării în vigoare: 26.01.2007;
- Ordinul nr. 51 din 04.03.2015 al ANSA „ Cu privire la aprobarea Normei sanitar - veterinare privind notificarea internă și declararea oficială a unor boli transmisibile ale animalelor”;
- Ordinul nr. 165 din 09.07.2014 al ANSA „Cu privire la aprobarea unor norme”, anexa nr.1: Norma sanitar - veterinară privind regulile generale de biosecuritate în exploatațiile de creștere a bovinelor;
- Ordinul nr. 401 din 09.07.2018 al ANSA „GHID privind cerințele de intrare/ieșire în/din exploatația de animale în caz de suspiciune sau confirmare a bolilor extrem de contagioase la animale”;
- Ordinul nr. 79 din 02.04.2019 al MADRM cu privire la aprobarea listelor de verificare pentru domeniile de control ale ANSA;
- „Programul acțiunilor strategice de supraveghere, profilaxie și combatere a bolilor la animale, de prevenire a transmiterii bolilor de la animale la om și protecția mediului” este aprobat anual de către directorul general ANSA.

2.2. Prevederi pentru domenii specifice sunt specificate în Hotărârea Guvernului nr. 404 din 06.04.2016 „Privind stabilirea măsurilor de control și combatere a anumitor forme transmisibile de encefalopatie spongiformă la animale”.

CAPITOLUL III COSTURILE COMBATERII BOLII

Cheltuielile financiare cu plata despăgubirilor, ce se cuvin proprietarilor de animale tăiate, ucise sau altfel afectate în vederea lichidării rapide a focarelor de boli transmisibile ale animalelor sunt reglementate de H.G. 645/2010 pentru aprobarea „REGULAMENTULUI privind modul de calculare a despăgubirilor acordate proprietarilor de animale sacrificate, ucise sau altfel afectate în urma lichidării focarelor de boli transmisibile ale animalelor”.

În scopul lichidării rapide a focarelor de boli transmisibile ale animalelor, ce implică sacrificarea sau uciderea acestora, se acordă despăgubiri proprietarilor pentru animalele sacrificate, ucise sau altfel afectate, în afara sumelor recuperate prin valorificarea produselor și subproduselor de la animalele sacrificate, ucise sau altfel afectate.

Beneficiari de despăgubiri sunt persoanele juridice și fizice proprietari de animale, în cazul în care animalele sunt deținute cu respectarea normelor legale în vigoare cu referire la declararea și înregistrarea obligatorie în Registrul de stat al animalelor și a cerințelor sanitar-veterinare, care au suportat pagube în urma aplicării acțiunilor de lichidare rapidă a focarelor de boli transmisibile prevăzute în anexa nr.1 la Regulamentul sus-mentionat.

Suma pierderii suportate de proprietar prin sacrificarea, uciderea sau afectarea în alt mod a animalului, la data cînd a avut loc acțiunea de lichidare a focarului de boală, se stabilește de către o comisie de evaluare, constituită din: reprezentantul direcției raionale/municipale pentru agricultură și alimentație, medicul veterinar oficial din cadrul STSA, primarul localității sau alt reprezentant al APL, cu participarea proprietarului de animale (sau după caz un reprezentant al acestuia).

Fondurile bugetare de urgență se asigură pentru:

- a) în cazul acțiunilor de importanță deosebită ce se întreprind pentru lichidarea rapidă a focarelor de boli transmisibile, prin sacrificarea unor animale și prin alte măsuri ce se impun pentru prevenirea difuzării epizootiilor și pentru apărarea sănătății efectivelor de animale;
- b) sacrificarea unor animale și alte măsuri ce se impun pentru prevenirea epizootiilor și apărarea sănătății efectivelor de animale, în cazul acțiunilor de importanță deosebită prevăzute la lit. a) acestui punct;
- c) plata despăgubirilor ce i se cuvin proprietarului pentru animalele ucise.

În situații determinate de urgențe epizootice, conform Legii 1228 din 27.06.1997 despre Regulamentul privind utilizarea mijloacelor Fondului de rezervă al Guvernului, se poate apela la fondul de urgență al Guvernului pentru alocări financiare suplimentare în cadrul Fondului pentru combaterea epizootiilor, destinat lichidării focarelor de boală.

În cazul în care este necesar personal auxiliar pe o perioadă determinată, cheltuielile ocazionate de plata manoperei, diurnei, transportului, cazării, ore suplimentare etc., se va face din bugetul local al autorității publice locale în temeiul Legii nr. 397 din 16.10.2003 privind finanțele publice locale.

În anumite situații ANSA în temeiul alin (4) al art. 14 din Legea nr. 221/2007, poate să își asume cheltuielile prevăzute în alineatul anterior. Managementul personalului implicat în controlul bolilor se face la nivelul ANSA.

Costurile cu echipamentele, ustensilele și materialele consumabile pentru intervenții în caz de urgență se face din Fondul pentru combaterea epizootiilor.

Se mai suportă din fondul pentru combaterea epizootiilor următoarele activități:

- a) Prelevarea de probe suplimentare în cadrul aplicării măsurilor de control al bolii și transportul acestora la laborator;
- b) Sacrificarea, transportul carcaselor, transportul și distrugerea materialelor contaminate;
- c) Cheltuielile ocazionate de elaborare a programului de intervenție în situații de necesitate și, în general, toate cheltuielile de pregătire a operațiunilor sunt finanțate din fondurile bugetare destinate serviciilor veterinare pentru activități curente;
- d) Plata suplimentară pentru salariați (ore suplimentare, angajări temporare, cheltuieli de transport și diurnă);
- e) Procurarea echipamentelor și alte materiale de protecție;
- f) Costurile privind vaccinarea de urgență (necesitate) a animalelor;

g) Costurile privind operațiunile de curățenie, sanitație, DDD în focar.

CAPITOLUL IV LANȚUL DE COMANDĂ

La nivel central (guvernamental), conducătorul Lanțului de Comandă în controlul bolilor la animale este Prim - ministru, președintele Comisiei pentru Situații Excepționale Republicane, aprobată prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1340 din 04.12.2001 „*Cu privire la Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova*”, Publicat: 11.12.2001 în Monitorul Oficial Nr. 150-151 art Nr : 1387.

În cazul confirmării unui focar de boală pe teritoriul RM, la nivelul Comisiei pentru Situații Excepționale Republicane se constituie **Centrul Național de Combatere a Bolilor** sub conducerea nemijlocită a Prim - ministrului, președintele CSE.

La nivel local, prin dispoziții ale Comisiilor pentru situații excepționale raionale/municipale se constituie Centrele Locale de Combatere a Bolilor (CLCB).

Diagrama Lanțului de Comandă este prezentată în Anexa nr.1

CAPITOLUL V CENTRUL NAȚIONAL DE COMBATERE A BOLILOR (CNCB)

5.1. Atribuțiile CNCB pentru ESB

CNCB funcționează, ca organism interministerial de management, în cadrul Comisiei pentru Situații Excepționale Republicane (CSE).

CNCB este responsabil de politica și operațiunile adoptate în combaterea ESB la nivel național și în conformitate cu prevederile Normei sanitar-veterinare:

- a) conduce și monitorizează operațiunile centrelor locale de control al bolii;
- b) definește măsurile de control și combatere a bolii;
- c) asigură aplicarea promptă și eficientă a măsurilor prevăzute în legislația de control al ESB de către centrele locale de combatere al bolii;
- d) dispune efectuarea de studii epidemiologice asupra bolii;
- e) mobilizează personalul și alte resurse la CLCB;
- f) menține legătura cu IP CRDV;
- g) furnizează informații pentru CSE, alte state, organizații veterinare naționale, autorități naționale și organisme agricole și comerciale;
- h) creează unui grup național de experți, care va efectua expertiza și va ajuta autoritățile relevante în procesul de pregătire pentru eradicarea bolii;
- i) coordonează utilizarea fondurilor de stat pentru eradicarea bolii;
- j) menține legături strânse cu autoritățile din domeniul mediului pentru coordonarea acțiunilor privind siguranța în domeniul sănătății publice și a mediului;
- k) menține legătura cu presa și alte mijloace de informare;
- l) menține legătura cu organele de poliție pentru a asigura aplicarea măsurilor legale specifice.

5.2. Centrul Național de Combatere a Bolilor (CNCB) are în componență trei unități guvernamentale, după cum urmează:

- **Unitatea Centrală de Decizie (UCD)**, în această structură intră: Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Sănătății, Ministerul Mediului, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Apărării, Ministerul Economiei, Ministerul Energiei, Ministerul Finanțelor, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Muncii și Protecției Sociale;
- **Unitatea Operațională Centrală (UOC)** alcătuită din colaboratori din cadrul subdiviziunilor instituțiilor implicate în gestionarea situației de urgență, și care are rol de implementare al deciziilor adoptate în UCD;
- **Unitatea Centrală de Sprijin (UCS)**, în care intră alte instituții, care pot acorda ajutor, în cazul evoluției unor boli majore la animale.

Diagrama CNCB este prezentată în Anexa nr. 2.

5.2.1. Unitatea Centrală de Decizii (UCD)

Este o structură cu rol de decizie, coordonare și control a CNCB și este compusă din reprezentanți ai ministerelor și ai celorlalte APC desemnate în CSE a RM.

UCD este condusă de Prim – ministru.

UCD are următoarele atribuții principale:

- a) definirea și stabilirea strategiei de control și de combatere a bolilor;
- b) coordonarea activităților de colaborare dintre autoritățile și instituțiile publice cu atribuții în gestionarea situațiilor de urgență;
- c) emiterea deciziilor și a instrucțiunilor, în condițiile legii;
- d) analiza informațiilor primite din teritoriu și transmise prin intermediul UOC.

5.2.2. Unitatea Operațională Centrală (UOC) are următoarele atribuții:

- a) centralizarea și evaluarea informațiilor primite din teritoriu și transmiterea lor către UCD;
- b) notificarea internă și internațională a bolii;
- c) transmiterea către CLCB a deciziilor și a instrucțiunilor emise;
- d) verificarea corectitudinii aplicării măsurilor de control și combatere a bolii de către CLCB;
- e) colaborarea cu autoritățile și instituțiile publice competente la nivel teritorial cu privire la planificarea măsurilor de control și combatere a bolii;
- f) colaborarea cu instituțiile din țările limitrofe și din lume în ceea ce privește combaterea bolilor;
- g) evaluarea experienței a altor state cu privire la combaterea bolilor;
- h) organizarea și realizarea de întruniri în vederea perfecționării, prin schimburi de experiență, a personalului cu atribuții în controlul și combaterea bolilor;
- i) asigurarea sprijinului tehnic de specialitate sanitar-veterinar necesar pentru intervenție în focarele de boală, precum și la punctele de frontieră și dispunerea măsurilor necesare conform competențelor;
- j) alte atribuții legate de controlul și combaterea bolii.

Unitatea Operațională Centrală este condusă de directorul general ANSA.

Adjunctul șefului UOC este șeful DSBA din cadrul ANSA.

Sarcinile șefului Direcției sănătatea și bunăstarea animalelor (DSBA)

- a) stabilește și pregătește întâlnirile, prezentările și misiunile cu FVO și țările terțe în ceea ce privește boala care evoluează în teren;
- b) monitorizează evoluția bolii și în alte țări, după cum este necesar;
- c) se asigură că notificarea internațională inițială este făcută în termen;
- d) ține legătura cu OIE și țările terțe, după notificarea inițială;
- e) participă la întâlnirile CNCB și UCD;
- f) consiliază asupra strategiilor și opțiunilor de combatere și control al bolii;
- g) supervizează și consiliază activitățile în domeniul de ecarisare, dezinfecție și control al mișcărilor;
- h) consiliază conducerea CNCB asupra evenimentelor semnificative;
- i) reactualizează periodic rapoartele pentru CNCB și cabinetul Prim-ministrului;
- j) participă, din partea Guvernului, la conferințele de presă și dă interviuri în media când este necesar;
- k) se asigură că sunt disponibile resursele de personal și materiale necesare bunei funcționări a CNCB;
- l) se asigură că bunăstarea personalului implicat în combaterea focarelor este respectată.

5.2.3. Unitatea Centrală de Sprijin

Membri:

- ✓ Consultați și reprezentanți din domenii specifice ale Ministerelor și organizațiilor relevante;
- ✓ Personal administrativ suplimentar.

Sarcini:

- ✓ Comunicarea efektivă și eficientă cu celelalte părți ale CNCB;
- ✓ Asigurarea personalului suplimentar necesar în activitățile de evaluare a animalelor, ucidere, ecarisare, curățare și dezinfecție;
- ✓ Asigurarea și administrarea resurselor și echipamentelor cu care se intervine în focarele de boală;

CAPITOLUL VI

CENTRUL LOCAL DE COMBATERE A BOLILOR (CLCB)

Pentru sprijinirea acțiunilor de luptă împotriva bolii la nivel local, prin dispoziții ale Comisiilor pentru situații excepționale raionale/municipale se constituie CLCB. Acestea reprezintă structura specifică cu responsabilități în combaterea ESB la nivel local. Structura ierarhică este asemănătoare cu a CNCB.

6.1. Responsabilitățile CLCB

- a) implementează strategii de control și combatere în cazul suspiciunii sau confirmării bolii;
- b) efectuează investigații clinice imediate în cazul suspiciunilor de boală;
- c) recoltează și transportă probele către laboratorul de diagnostic, în conformitate cu Manualul de diagnostic pentru ESB;

- d) notifică suspiciunea de boală către ANSA, cât mai curând posibil;
- e) notifică confirmarea de boală către ANSA, cât mai curând posibil;
- f) stabilește zonele de protecție și de supraveghere;
- g) stabilește restricții și eliberează decizii de restricție către deținătorii de animale și a informărilor către restul populației;
- h) închide târgurile de animale din zonele de protecție și supraveghere și monitorizarea mișcărilor de animale și a materialului seminal, ovulelor și embrionilor;
- i) în cazul suspiciunii de boală în raioanele limitrofe, stabilește legături cu CNCB și cu STSA din raionul/municipiul afectat, pentru determinarea demarcării zonelor de protecție și a zonelor de supraveghere comune.

CLCB este condus de Președintele Consiliului raional/municipal. În îndeplinirea sarcinilor, el este asistat de către șeful secției sănătate și bunăstare animală din cadrul STSA ale cărui sarcini sunt următoarele:

- Menține lista focarelor de boală, tipurile de exploatații și efectivele de animale pe specii, care au fost și a celor care urmează să fie sacrificate/ucise;
- Monitorizează procedurile de evaluare a animalelor, uciderea, ecarisarea, curățarea, dezinfectia și repopularea exploatațiilor;
- Verifică și compară datele din rapoartele zilnice către CLCB;
- Menține o listă a amplasamentelor infectate, a tipurilor de ferme pe specii, la care s-a efectuat ecarisarea, precum și a celor care urmează să fie ecarisate;
- Menține o listă a amplasamentelor infectate în care au fost efectuate operațiunile de curățenie și dezinfectie, în vederea stabilirii datelor la care se vor ridica măsurile de restricție;
- Emite note de serviciu, când este cazul.

În componența CLCB, intră:

Unitatea Locală de Decizie (ULD). Este condusă de Președintele Consiliului raional sau municipal, care îl are ca adjunct pe șeful STSA. În componența ULD mai intră: STSA, direcțiile pentru situații excepționale, inspectoratele teritoriale de Poliție, direcțiile agricole, inspectoratele ecologice raionale etc.

Unitatea Operațională Locală (UOL). Este condusă de șeful subdiviziunii teritoriale pentru siguranța alimentelor care are în componență secția supraveghere samitar-veterinară și personal auxiliar din cadrul subdiviziunilor instituțiilor implicate în gestionarea situației de urgență.

Unitatea Locală de Sprijin (ULS). Se află în subordinea reprezentanților Cancelariei de Stat care răspund la comanda Președintelui Consiliului raional sau municipal. Din ULS, fac parte primăriile localităților din raion sau municipiu.

Diagrama CLCB este prezentată în Anexa nr. 3.

6.2. Sarcinile ULD

- a) stabilește planul de acțiune pentru controlul bolii, în conformitate cu prevederile legale și recomandările primite de la UCD și îl aprobă;
- b) identifică mijloacele tehnice, utilajul, sursa de carburant etc., necesare intervenției în focar;
- c) identifică mijloacele necesare uciderii și personalul calificat în acest sens;

- d) identifică unitățile pentru incinerarea animalelor sacrificate și mijloacele de transport către incineratoare sau locurile de îngropare;
- e) în cazul în care nu există capacitate de distrugere a cadavrelor, identifică terenurile adecvate pentru incinerarea/îngroparea animalelor ucise, obținând autorizațiile de mediu necesare acestei activități;
- f) monitorizează implementarea planului de acțiune;
- g) stabilește responsabilități pentru membrii UOL, pe sectoare de activitate;
- h) analizează periodic progresele controlului bolii și eficiența acțiunilor întreprinse, luând măsurile ce se impun în completarea lor;
- i) accesează fondurile de rezervă ale Guvernului necesare intervenției pentru aplicarea măsurilor de control în focar.

6.3. Sarcinile UOL

- a) efectuează și evaluează investigațiile epidemiologice în exploatarea afectată și cele de contact;
- b) menține lista focarelor de boală;
- c) stabilește măsurile de control al bolii în exploațiile infectate și anume:
 - instituie restricții asupra exploatațiilor;
 - evaluează animalele ce urmează a fi ucise în vederea compensării;
 - efectuează curățarea, dezinfectia incintelor, spațiilor, echipamentelor folosite;
- d) alcătuieste echipele implicate în controlul bolii;
- e) în urma deciziei a CNCB/CLCB privind uciderea animalelor din exploatarea, alcătuieste echipele operative și le transmite dispoziția de ucidere;
- f) contractează, din personalul existent la nivelul raionului/municipiului echipele necesare de intervenție în teren și monitorizează procedurile de evaluare a animalelor, ucidere, ecarisare, curățare, dezinfectie;
- g) monitorizează datele din rapoartele zilnice transmise către CLCB;
- h) dispune reactualizarea zilnică a listei focarelor, a exploatațiilor cu specii receptive și a efectivelor de animale pe specii, sacrificate/ucise și a celor care urmează să fie sacrificate/ucise;
- i) dispune reactualizarea zilnică a listei focarelor în care au fost efectuate operațiunile de curățenie și dezinfectie;
- j) aprovizionează cu materiale de intervenție echipele din focar;
- k) emite proceduri, instrucțiuni, când este cazul;
- l) asigură identificarea personalului de intervenție (medicul veterinar oficial, medic veterinar de CSV, evaluatori etc.);
- m) sigurară necesarul de materiale de intervenție (echipamente de protecție, dezinfectanți, medii de transport, combustibil etc);
- n) aprovizionează personalul de intervenție cu echipamente de protecție, materiale;
- o) organizează transportul de probe, materiale, personal etc.;
- p) organizează licitații în vederea achizițiilor de echipamente, materiale etc.

6.3.1. Echipe implicate în controlul ESB de la nivelul UOL

Numărul de membri din echipă depinde de mărimea exploatarea în care sunt aplicate măsurile de control. Sunt constituite atâtea echipe câte sunt necesare în

funcție de mărimea focarului și de necesarul de personal pentru aplicarea măsurilor de control.

a) Comisia de evaluare a animalelor

Au sarcina de a evalua pierderile suferite de proprietar în urma uciderii animalelor în scop de diagnostic, la suspiciune, ori a confirmării bolii.

În componența Comisiei de evaluare intră reprezentantul direcției raionale/municipale pentru agricultură și alimentație, medicul veterinar oficial din cadrul STSA, primarul localității sau reprezentantul acestuia, cu participarea proprietarului de animale.

Comisia sus-mentionată analizează și aprobă valoarea de înlocuire a animalului în funcție de valoarea genetică, zootehnică, de sex, vârstă, greutate, starea fiziologică, categoria de producție, la prețul pieței la data când a avut loc acțiunea de lichidare a focarului de boală, și de valoarea unitară medie calculată pe baza sumei totale a despăgubirii pentru animalele ucise.

Procedura de evaluare a animalelor și modul de calculare a despăgubirilor sânt prevăzute în *Regulamentul privind modul de calculare a despăgubirilor acordate proprietarilor de animale sacrificate, ucise sau altfel afectate în urma lichidării rapide a focarelor de boli transmisibile ale animalelor*, aprobat prin HG Nr. 645 din 19.07.2010.

Lista bolilor transmisibile ale animalelor pentru care se acordă despăgubiri sunt specificate în anexa nr. 1 al Regulamentului sus-menționat.

b) Echipele de ucidere

În cazul în care uciderea nu se execută cu personal aparținând unor firme specializate, la nivelul UOL se organizează echipe de ucidere alcătuite din personalul identificat de fiecare STSA, în cadrul Planului de contingență adaptat la nivel raional/municipal.

Personalul care ucide animalele, precum și cel care direcționează și contenționează animalele trebuie să fie instruit conform prevederilor HG nr. 369 din 12.06.2015 pentru aprobarea Normei sanitar-veterinare privind protecția animalelor în momentul uciderii și să dețină competențe în acest sens.

Componența unei echipe de ucidere este următoarea:

- 1 veterinar care planifică și conduce activitățile de ucidere;
- 1 asistent pentru întocmirea evidențelor animalelor ucise;
- 2-3 persoane pregătite pentru asomarea și uciderea animalelor și care dețin certificat de competență în acest scop;
- 2-4 persoane cu competențe în dirijarea, manipularea și imobilizarea animalelor;
- 4-6 persoane pentru degajarea adăpostului și încărcarea animalelor în mijloacele de transport la fabrica de neutralizare sau la locul de îngropare;

c) Echipa de dezinsecție, dezinsecție și deratizare

În cazul în care dezinsecția, dezinsecția și deratizarea nu se execută cu personal aparținând unor firme specializate, la nivelul UOL se organizează echipe DDD alcătuite din personalul identificat de fiecare STSA, în cadrul Planului de contingență adaptat la nivel raional/municipal.

Componența unei echipe DDD este următoarea:

- 1-3 persoane specializate în activitățile de DDD;

- 2-3 persoane care să supravegheze funcționalitatea dezinfectoarelor rutiere și să asigure schimbul soluțiilor dezinfectante. Acest personal poate face parte din rândul altor structuri administrative (carabinieri, pompieri, armată etc);

d) *Echipa de monitorizare a implementării măsurilor de control*

Din această echipă fac parte inspectorii veterinari de la nivelul STSA.

e) *Echipa pentru construcția dezinfectoarelor rutiere*

Din această echipă fac parte 4-6 persoane din administrația locală parte a CLCB, cu atribuții în situațiile de urgență (carabinieri, pompieri, armată etc.).

f) *Echipa pentru investigația epidemiologică și pentru examinarea clinică a efectivelor din zonele de restricție.* Din echipa fac parte:

- 1-2 veterinari;
- 1 asistent veterinar pentru înregistrarea datelor.

6.4. Unitatea Locală de Sprijin

ULS are în componență reprezentanți ai primăriilor comunităților afectate și reprezentanți ai celorlalte structuri implicate în controlul bolii la nivel local.

Atribuțiile ULS este să asigure cu personal auxiliar, materiale, mijloace și logistica necesare CLCB pentru a-și îndeplini sarcinile.

CAPITOLUL VII COOPERAREA ÎNTRE CNCB, CLCB ȘI ALTE AUTORITĂȚI

Gestionarea, controlul și eradicarea focarelor de boală solicită răspunsul coordonat al ANSA, împreună cu alte autorități și organisme ale statului parte componentă a CNCB ori CLCB.

În funcție de mărimea și extinderea focarului, următorii parteneri operaționali vor fi implicați în cooperarea cu ANSA în activitățile de combatere ca răspuns la confirmarea unui focar.

Autoritățile și instituțiile publice implicate în supravegherea, prevenirea și controlul ESB sunt ANSA, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Sănătății, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Mediului și Inspecțiile teritoriale pentru protecția mediului, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Apărării, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Finanțelor, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, APL de nivelurile întâi și al doilea, Mass-media.

Ministere și organizații guvernamentale cu rol cheie

7.1. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor

În condițiile art. 7 din Legea nr. 221 din 19.10.2007 „Privind activitatea sanitar-veterinară”, ANSA are următoarele atribuții și responsabilități:

- să informeze crescătorii de bovine privind evoluția ESB în lume și țările vecine, precum și măsurile ce trebuie aplicate pentru prevenirea apariției bolii pe teritoriul RM;

- să elaboreze și să promoveze Programul de supraveghere, prevenire și control al bolii în RM;
- să elaboreze procedurile specifice privind prevenirea, combaterea și controlul bolii;
 - să monitorizeze, evalueze și gestioneze datele privind evoluția bolii;
 - să aloce și să elibereze fondurile necesare achiziției echipamentelor și materialelor necesare testării în laborator a probelor recoltate pentru diagnosticul de laborator și să asigure respectarea termenelor de diagnostic, pentru identificarea precoce a bolii;
 - să reactualizeze periodic analiza de risc, în funcție de evoluția epizootică a ESB în lume și în țările vecine;
 - să reactualizeze, atunci când este cazul, Planul de contingență și Manualul operațional pentru ESB, aprobat prin prezentul ordin;
 - să inițieze măsurile de control la confirmarea oficială a ESB;
 - să solicite, în situația creșterii gradului de risc sau a confirmării oficiale a bolii, întrunirea CSE, în vederea convocării CNCB;
 - să coordoneze implicarea autorităților publice, în scopul fortificării acțiunilor de prevenire a răspândirii bolii pe teritoriul RM;
 - să asigure sau să efectueze demersuri pentru identificarea resurselor umane, a resurselor financiare și a materialelor pentru implementarea măsurilor de control al bolii;
 - să monitorizeze măsurile de control aplicate în focar;
 - să asigure aplicarea măsurilor prevăzute de legislația în vigoare pentru uciderea animalelor;
 - să monitorizeze aplicarea măsurilor de ecarisare în focar;
 - să asigure notificarea ESB organismelor internaționale de profil și să raporteze stadiului de aplicare a măsurilor de combatere a bolii;
 - să solicite, în funcție de modificarea situației epidemiologice, întrunirea CSE a RM ori de câte ori este necesar, pentru dispunerea de măsuri privind mobilizarea forțelor de intervenție necesare aplicării măsurilor de control al bolii;
 - să informeze călătorii, la punctele de trecere a frontierei de stat, cu privire la unele restricții sanitare veterinare dispuse ca urmare a evoluției bolii.

7.2. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

- să participe la întrunirile CNCB și CLCB, prin reprezentanții lor și la formularea și adoptarea deciziei referitoare la măsurile de aplicare în focarul de boală;
 - să elaboreze și să prezinte Guvernului, în termene proximale, propuneri de perfecționare a cadrului normativ necesar eficientizării combaterii și eradicării focarelor de encefalopatii spongiforme transmisibile la animale;
 - să analizeze eficiența și corectitudinea efectuării măsurilor de profilaxie și combatere a encefalopatiilor spongiforme transmisibile la animale.

7.3. Ministerul Mediului (MM) și Agențiile Ecologice//Inspectoratele Ecologice teritoriale (AE/IE)

MM este structura administrativă publică pentru protecția și îmbunătățirea mediului în Republica Moldova. La nivel raional/municipal, politica MM este implementată prin Agențiile Ecologice (AE) cu Centrele de Investigații Ecologice (Chișinău, Bălți, Cahul, UTA Găgăuzia) și Inspectoratele raionale ecologice (IE).

AE/IE teritoriale au rolul cheie de a autoriza activitățile cu impact potențial asupra mediului și de a asigura conformarea cu prevederile legale.

În timpul focarelor de boală, AE/IE vor conlucra cu autoritățile locale veterinare, acordând sprijin pentru minimalizarea impactului pe care îl au activitățile de eradicare a unui focar asupra mediului și vor identifica soluții pentru ecarisarea alternativă, acolo unde metodele de ecarisare convenționale nu pot fi aplicate, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

MM și AE/IE teritoriale au următoarele sarcini:

- să participe la întrunirile CNCB și CLCB, prin reprezentanții lor la vârf și la formularea și adoptarea deciziei referitoare la măsurile de aplicare în focarul de boală;
- să acorde consultanță CNCB și CLCB, în special în ceea ce privește opțiunile de distrugere a cadavrelor în zona de interes, prin îngropare, sau prin ardere, apoi îngropare;
- să identifice și să aprobe terenurile de pe raza raionului/municipiului care pot servi neutralizării alternative;
- să stabilească terenurile și a suprafețelor unde pot fi desfășurate acțiuni de denaturare a dejecțiilor și gunoiului și/sau oricăror alte materiale contaminate;
- să execute analiza de risc privind impactul activităților de recuperare a terenurilor folosite pentru îngroparea cadavrelor și deversarea apelor reziduale rezultate în urma combaterii focarului;
- să consilieze în probleme privind prevenirea poluării în urma operațiunilor de curățare și dezinfecție;
- să monitorizeze impactul pe care îl au activitățile de control al focarelor de boală asupra mediului;
- să monitorizeze impactul pe care îl au activitățile de control al focarelor de boală asupra mediului, în directă cooperare cu Ministerul Mediului;
- să sancționeze încălcarea prevederilor legale privind protecția mediului, prevenirea riscurilor și limitarea amenințărilor de ordin ecologic, respectiv poluarea resurselor de apă, a aerului, diminuarea fertilității solului în timpul activității de control al focarelor de boli majore;
- să controleze activitățile cu impact asupra mediului înconjurător, și aplică sancțiuni contravenționale prevăzute de legislația în domeniul protecției mediului;
- să controleze modul de respectare a legislației de mediu privind ariile naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei, faunei sălbatice și acvaculturii în activitatea de control al focarelor de boli majore;
- să urmărească respectarea condițiilor din autorizația de mediu în activitatea de control al focarelor de boli majore;

- să inspecteze domeniile din gestiune în scopul depistării cadavrelor de animale sălbatice.

În timpul evoluției focarelor de boală, inspecțiile teritoriale pentru protecția mediului vor furniza, acolo unde este cazul, persoane de legătură cu nivelele de legătură strategic (ANSA), tactic (CNCB) și operațional (CLCB).

7.3.1. Agenția „Moldsilva”

- să notifice ANSA, în regim de urgență, cu privire la creșterea mortalității și morbidității a animalelor sălbatice;

- să participe la amenajarea spațiilor necesare și în număr suficient, destinate prelucrării primare a vânatului, dotate corespunzător, astfel încât să asigure cerințele minime de igienă și biosecuritate;

- să inspecteze domeniile din gestiune în scopul depistării cadavrelor de animale moarte.

7.4. Ministerul Afacerilor Interne (MAI)

Participă, împreună cu Serviciul Vamal, în controale la toate punctele de trecere a frontierei de Stat, în vederea identificării în bagajele călătorilor a produselor de origine animală, a căror introducere în Republica Moldova este interzisă, iar în cazul depistării acestora se vor confisca și se vor denatura.

Organizează, în comun cu ANSA, operațiuni destinate depistării transportării ilicite de animale și produselor acestora. Să reglementeze traficul transportului, însoțirea acestuia la transportarea cadavrelor spre locul de neutralizare, precum și aplicarea restricțiilor privind circulația produselor provenite de la animale în zonele de restricție stabilite.

Combate, împreună cu APL și ANSA, comerțul stradal neautorizat și organizarea de târguri de animale neautorizate. Acordă autorităților APL, prin intermediul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, suportul și logistica necesară aplicării măsurilor de combatere și eradicare a focarelor de ESB.

MAI este parte a CNCB. Structurile lui teritoriale asigură paza obiectivelor și sprijină autoritățile în aplicarea măsurilor de control al ESB.

Din Ministerul Afacerilor Interne fac parte:

7.4.1. Inspectoratul General de Poliție și Departamentul Trupelor de Carabinieri

Rolul forțelor de poliție și carabinieri în combaterea focarelor de boală este de a menține ordinea publică și de a proteja personalul veterinar în timpul aplicării măsurilor de control, acolo unde proprietarul se opune intervenției. Implicarea este dependentă de severitatea și de natura cerințelor.

Sarcinile forțelor de poliție și ale carabinierilor sunt:

- să participe la întrunirile CNCB/CLCB, prin reprezentanții lor la formularea și adoptarea deciziei referitoare la măsurile de aplicare în focarul de boală;

- să conlucreze strâns cu APL pentru a controla mișcările de animale și pentru respectarea restricțiilor în zonele de control a bolii, stabilite de CLCB;

- să furnizeze consultanță autorităților veterinare în gestionarea și coordonarea incidentelor majore;

- să supravegheze, în colaborare cu autoritățile locale, respectarea restricțiilor asupra mișcărilor de animale în zonele de protecție și de supraveghere;
- să furnizeze sprijin în urgențe, în mod special la obținerea permisului de acces în exploatații (ferme/curți);
- să participe la instalarea barierelor pe drumurile de acces, acolo unde restricțiile o cer;
- să gestioneze perturbările liniștii publice ce pot apărea la locurile de neutralizare a cadavrelor și de impunere a restricțiilor de mișcare a animalelor;
- să ajute la oprirea și verificarea în trafic a legalității și respectarea prevederilor HG nr. 793 din 22.10.2012 pentru aprobarea „Normei sanitar- 22 veterinară privind protecția și bunăstarea animalelor în timpul transportului”, care transpune parțial Regulamentul (CE) 1/2005 al Consiliului din 22 decembrie 2004;
- să participe la supravegherea operațiunilor de neutralizare prin incinerare la fața locului, ca metodă alternativă și ia măsuri pentru a preîntâmpina eventualele incendii.

7.4.2. Poliția de Frontieră

Rolul Poliției de Frontieră în evoluția focarelor de boli majore este:

- să participe la întrunirile CNCB/CLCB, prin reprezentanții lor la formularea și adoptarea deciziei referitoare la măsurile efectuate în focarul de boală;
- să controleze, la punctele de trecere ale frontierei de stat, legalitatea și circulația transporturilor de animale susceptibile, precum și mărfurile alimentare interzise din bagajele călătorilor;
- să comunice autoritățile veterinare locale sau centrale informații referitoare la descoperirea cadavrelor de animale sălbatice, care poate fi determinat de boală, despre care au luat cunoștință pe timpul executării misiunilor de supraveghere a frontierei RM;

7.4.3. Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (IGSU) și Direcțiile raionale/municipale ale Inspectoratului

Sarcinile IGSU și a structurilor subordonate în controlul bolilor majore sunt:

- să participe la întrunirile CNCB/CLCB, prin reprezentanții lor la formularea și adoptarea deciziei referitoare la măsurile adoptate în focarul de boală;
- să coordoneze acțiunile angajaților proprii implicați în managementul situațiilor de urgență;
- să asigure logistica intervenției structurilor proprii și pune la dispoziția altor structuri tehnică, materiale și echipamente, dacă le deține;
- să contribuie la construirea și supravegherea filtrelor de dezinfecție rutiere;
- să participe la supravegherea operațiunilor de neutralizare prin incinerare la fața locului și ia măsuri pentru a preîntâmpina eventualele incendii;
- să asigure alte operațiuni din categoria „situațiilor de urgență” identificate în cadrul CLCB, ca necesare în controlul bolii.

7.5. Ministerul Apărării

- să participe, prin reprezentanți, la ședințele CNCB, respectiv ale CLCB;

- să asigure sprijinul acțiunilor desfășurate pentru controlul ESB, cu resurse umane și materiale, respectând prioritatea misiunilor de bază ale structurilor cu atribuții în gestionarea situațiilor de urgență.

7.6. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

- să asigure, în comun cu APL și ANSA, instituirea punctelor de dezinfecție și filtrelor sanitare pe drumurile publice aflate în administrația acestora;
- să asigure, în comun cu MAI, semnalizarea corespunzătoare a punctelor de dezinfecție, în conformitate cu prevederile Regulamentului circulației rutiere;
- să asigure, la solicitarea ANSA, în comun cu MAI, redirectionarea unităților de transport pe alte trasee, în scopul evitării traversării localităților infectate cu ESB și ulterioara diseminare a acestuia.

7.7. Ministerul Finanțelor

- să asigure suplinirea bugetului ANSA, cu surse financiare egale cu sumele cheltuite pentru eradicarea și combaterea focarelor de boală înregistrate;
- să asigure suplinirea bugetului ANSA cu surse financiare destinate despăgubirilor ce urmează a fi achitate proprietarilor de animale care au fost ucise în scopul eradicării focarelor de boală;
- să acorde APL mijloacele financiare necesare aplicării măsurilor de combatere și eradicare a focarelor de boală.

7.7.1. Serviciul Vamal

- să asigure informarea călătorilor la punctele de trecere a frontierei de stat, cu privire la restricțiile sanitare veterinare dispuse ca urmare a evoluției bolii;
- să efectueze, prin intermediul autorităților administrative subordonate și în colaborare cu instituțiile subordonate MAI, controale oficiale la punctele de trecere a frontierei de stat, în care nu sunt organizate posturi de control sanitare veterinare și fitosanitare, în vederea identificării în bagajele personale ale călătorilor a produselor de origine animală a căror introducere în RM este interzisă.

7.8. Ministerul Educației și Cercetării

- să organizeze prin intermediul direcțiilor de învățământ, la orele de dezvoltare personală discuții cu elevii despre pericolul ESB.

7.9. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene

- să asigure informarea țărilor partenere despre restricțiile de import pentru prevenirea introducerii ESB pe teritoriul RM impuse de ANSA;
- să identifice posibilitatea atragerii fondurilor și proiectelor externe necesare profilaxiei și combaterii ESB.

7.10. Autoritățile administrației publice locale de nivelurile întâi și al doilea

Sunt parteneri operaționali în răspunsul la focarele de boală, ca unități locale de sprijin. APL joacă un rol cheie în întărirea și implementarea strategiilor de control al bolii și sunt implicate în accesul rapid la resursele locale (echipamente), de asemenea, joacă un rol semnificativ în furnizarea de sprijin pentru educarea

populației la nivel local. În timpul unui focar, primăriile locale vor asista UOL cu personal, vehicule, logistică și spații, la solicitarea CLCB. Nivelul asistenței va depinde de circumstanțele locale și de presiunile care pot apărea.

Sarcina APL este să:

- colaboreze cu reprezentanți ai poliției locale la instalarea semnelor și panourilor de avertizare pe căile de acces din zonele de protecție și de supraveghere și în jurul fermelor/curților unde boala a fost confirmată. Aceste afișe se vor instala și pe drumurile ce delimitează granițele zonelor de protecție și de supraveghere;
- participe la evaluarea animalelor, în vederea despăgubirii acestora;
- acorde sprijin, în cazul neutralizării alternative a teritoriului, prin identificarea și punerea la dispoziție a terenurilor pentru incinerare/îngropare;
- pună la dispoziție utilajele și să sprijine cu personal activitățile referitoare la încărcare, săpare, astupare etc. ce se pot ivi în activitatea de neutralizare alternativă;
- colaboreze cu reprezentanți ai poliției locale în sprijinirea activităților de pază a obiectivelor, dacă este cazul.

7.11. Mass-media

7.11.1. Presa scrisă

- să publice articole despre recunoașterea ESB, răspândirea, sursele de infectare, căile de transmitere, măsurile de profilaxie a bolii.

7.11.2. Compania Teleradio - Moldova și Consiliul Coordonator al Audiovizualului

- să monteze și difuzeze spoturi video și audio în scopul informării populației despre riscul ESB.

CAPITOLUL VIII

GRUPUL NATIONAL DE EXPERTI (GNE) PENTRU ESB

8.1. Sarcini ale GNE

GNE reprezintă un organism cu rol consultativ, alcătuit din experți în domeniul legislației naționale și europene privind combaterea bolilor majore.

Experții din GNE pot fi recrutați din rândurile experților privați în combaterea bolilor, ori, dacă acest lucru nu este posibil, din rândul experților din autoritatea veterinară centrală și de la nivelul raioanelor/municipiilor care au o bogată experiență în controlul bolilor.

GNE se constituie prin ordin al Directorului general al ANSA și se întrunește ori de câte ori este necesar în timpul evoluției unui focar sau caz, ori în perioada de liniște epidemiologică.

Atribuțiile Grupului Național de Experți:

- Să asigure expertiză în domeniile solicitate și să sprijine ANSA în activitățile de pregătire pentru abordarea situațiilor de urgență;

- Să-i consilieze pe șeful STSA și APL în ceea ce privește conduita de intervenție și metodele de abordare a focarului de boală, în funcție de extinderea acestuia și de realitatea din teren;
- Să-i consilieze pe șeful STSA și APL cu privire la stabilirea zonelor de protecție și supraveghere și a amplasării punctelor de dezinfecție pe drumurile de acces către exploatații;
- Să-i consilieze pe șeful STSA și APL cu privire la metodele cele mai potrivite referitoare la ucidere și la eliminarea - neutralizarea cadavrelor;
- Să analizeze datele obținute din investigațiile epidemiologice și să ajute la stabilirea sursei de infecție a bolii;
- Să acorde suport teoretic pentru instruirile de personal cu privire la semnele clinice, epidemiologice, ancheta epidemiologică și controlul bolilor epizootice, exerciții de alertă de timp real, campanii de conștientizare asupra bolii pentru autorități, fermieri și veterinar.

8.2. Componenta Grupului Național de Experti pentru ESB

- Directorul general adjunct pe compartimentul sanitar-veterinar, ANSA;
- Șeful Direcției sănătatea și bunăstarea animalelor, ANSA;
- Inspector principal din cadrul DSBA, ANSA;
- Inspector principal din cadrul DSBA, ANSA;
- Directorul adjunct al IP CRDV;
- Șeful secției virusologie, IP CRDV;
- Șeful secției morfopatologie, IP CRDV;
- Șeful Catedrei clinică II din cadrul facultății Medicină Veterinară, Universitatea Tehnică din Moldova;
- Șeful secției supraveghere sanitar - veterinară din cadrul STSA, unde a fost confirmată boala.

CAPITOLUL IX RESURSE

9.1. Resurse de personal

În controlul focarelor de boală, este necesară dislocarea rapidă de personal și de echipamente spre CLCB din raionul/municipiul unde evoluează focarul.

La nivelul UOL a CLCB trebuie să se mențină o listă a personalului veterinar și administrativ care poate fi contactat la momentul suspiciunii sau confirmării unui focar de boală.

Lista trebuie să includă tot personalul calificat și experimentat în controlul bolilor, din cadrul raionului/municipiului, cu datele de contact ale fiecăruia.

Subdiviziunile teritoriale ANSA au obligația să înființeze o linie telefonică de sprijin disponibilă pentru public, pentru anunțarea suspiciunilor de boală.

Numărul de persoane care operează în fiecare CLCB, atunci când ESB este confirmată, va fi dictat de numărul de focare. Personalul CLCB va include:

- personal administrativ de la nivelul raionului și STSA;
- inspectori veterinar oficiali instruiți în managementul situațiilor de urgență din domeniul sanitar veterinar, în cazul apariției ESB;

- medici veterinari din cadrul CSV, instruiți în diagnosticul bolilor pe specii, cu competențe în ucidere, măsuri de biosecuritate și alte proceduri ce se aplică în zonele de control, operațiunile de control a mișcării animalelor în teritoriu și alte restricții;
- personal tehnic auxiliar la nivelul CLCB, având competențe în diverse operațiuni (exemplu: evaluarea animalelor, ucidere, proceduri DDD care se execută în curțile infectate și operațiuni privitoare la controlul mișcărilor).

În cazul în care se consideră că personalul de la nivelul STSA nu este în număr suficient pentru activitățile de combatere (inspectorii veterinari oficiali și medicii veterinari din cadrul CSV și personal tehnic ajutător), ANSA va detașa, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, personal suplimentar de specialitate care lucrează în STSA din alte raioane/municipii, ori în alte structuri (medici și personal tehnic din abatoare), care să efectueze activitățile de combatere necesare, în funcție de amploarea evenimentului epidemiologic.

Lista persoanelor de contact responsabile de instituirea CLCB este stipulată în **anexa nr. 4** a prezentului plan de contingență.

9.2. Resurse de echipament și materiale

Haine de protecție, echipament pentru contenția bovinelor, truse de necropsie pentru examinarea *post-mortem* și pentru colectarea probelor pentru diagnostic, echipament pentru uciderea efectivelor, echipamente pentru colectarea probelor de sânge, pentru curățare și dezinfecție, etc. sunt specificate în Manualul operațional pentru intervenția în focarele de ESB, cap. IV „Echipament, materiale și instrumente necesare combaterii bolii”.

La nivel local, CLCB trebuie să aibă acces imediat și să poată procura rapid echipamentele de protecție și facilitățile materiale care să asigure implementarea întregului set de măsuri pentru controlul bolilor.

O parte din aceste echipamente și materiale va fi stocată pentru cazuri de necesitate la nivelul STSA, iar restul trebuie să poată fi achiziționat rapid, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare privind achizițiile din surse publice sau private.

CAPITOLUL X PROGRAME DE INSTRUIRE A PERSONALULUI

Pentru pregătirea reacției la urgențele determinate de evoluția bolilor majore, trebuie organizate de către autoritatea competentă centrală:

- activități de formare a personalului (instruiri, seminarii) privind semnele clinice, investigația epidemiologică și metodele de control al bolilor;
- exerciții de simulare, organizate de una/două ori pe an;
- activități de formare în tehnicile de comunicare, cu scopul de a organiza campanii de sensibilizare privind apariția epizootiilor curente, adresate autorităților, exploataților și medicilor veterinari;
- exerciții de simulare în timp real, în teren, pentru testarea aplicabilității planurilor de contingență elaborate de către autoritatea competentă centrală.

Personalul veterinar implicat în combaterea bolii trebuie instruit periodic, prin sesiuni de instruire în vederea procedurilor de diagnosticare și manipulare în cazul ESB și prin exerciții de simulare în timp real și teoretic în sală.

La exercițiile de simulare se instruiesc specialiștii veterinari care vor participa nemijlocit la eradicarea focarului de boală și este de preferat ca exercițiile să fie organizate în cooperare cu instituțiile care au atribuții în controlul bolilor.

Exercițiile de simulare și instruirile pot fi organizate la nivel:

- local, pentru instruirea personalului de pe teritoriul unui raion/municipiu;
- regional, pentru instruirea personalului mai multor raioane din aceeași regiune;
- național, pentru instruirea personalului din întreaga țară.

Organizarea exercițiilor naționale și regionale revine în sarcina ANSA, iar a celor locale revine STSA.

Se efectuează instruirii periodice privind sistemul rapid de alertă, analiza de risc privind importul de animale și sistemul de notificare.

Personalul veterinar din LNR trebuie să urmeze, de asemenea, cursuri de instruire periodice sau să participe la teste inter-laboratoare cel puțin o dată pe an.

Personalul veterinar din laborator trebuie să fie instruit cu privire la noile echipamente pentru laboratoare și la testele de diagnostic pentru ESB.

CAPITOLUL XI

PROGRAME DE INFORMARE ȘI DE CONȘTIENTIZARE A POPULAȚIEI ȘI A FACTORILOR DE DECIZIE

Atât în timp de liniște epidemiologică, cât și în perioadele de evoluție a bolii, autoritatea competentă centrală și structurile deconcentrate din teritoriu trebuie să informeze și conștientizeze fermierii, factorii de decizie și publicul prin:

- comunicate de presă privind situația bolilor majore care evoluează în Europa în țările vecine și în lume, în scopul conștientizării și al pregătirii acestora pentru situațiile de urgență generate de evoluția bolilor majore la animale;
- afișarea în locuri publice de material informativ referitor la bolile cele mai probabile de a evolua în teritoriu;
- tipărirea de broșuri informative și răspândirea lor printre fermieri, cu ajutorul medicilor veterinari oficiali, medicilor veterinari de la CSV și a primăriilor locale;
- anunțuri în media și pe internet;
- ședințe informative publice pentru publicitate intensivă la acutizarea bolii.

Modelele de afișe, dispoziții și anunțuri care vor circula vor fi cele recomandate sau parte a Manualelor Operaționale pentru fiecare boală ori grup de boli asemănătoare.

ANSA trebuie să prevadă în bugetul anual fonduri pentru tipărirea de materiale informative.

În cazul existenței unui risc privind ESB în țară, în țările vecine, ANSA va conlucra cu presa scrisă, posturile de radio și televiziunile locale pentru inițierea unor emisiuni în care să se explice populației ce aspecte trebuie urmărite în evoluția stării de sănătate a bovinelor, în vederea notificării cât mai rapide a suspiciunilor.

În timpul evoluției unor focare de boli majore, ANSA are obligația înființării unei linii telefonice de urgență la nivel central și raional/municipal la care se pot solicita/oferi informații cu privire la boli și evoluția acestora.

Crescătorii vor fi anunțați prin media că vor primi despăgubiri pentru animalele bolnave găsite în exploatații, pentru a stimula anunțarea cazurilor de boală.

În cazul evoluției unor focare de ESB, ANSA va întocmi un raport lunar privind situația internă și internațională a ESB, care va fi distribuit:

- tuturor STSA;
- asociațiilor de crescători de bovine.

CAPITOLUL XII LABORATOARE DE DIAGNOSTIC AL ESB

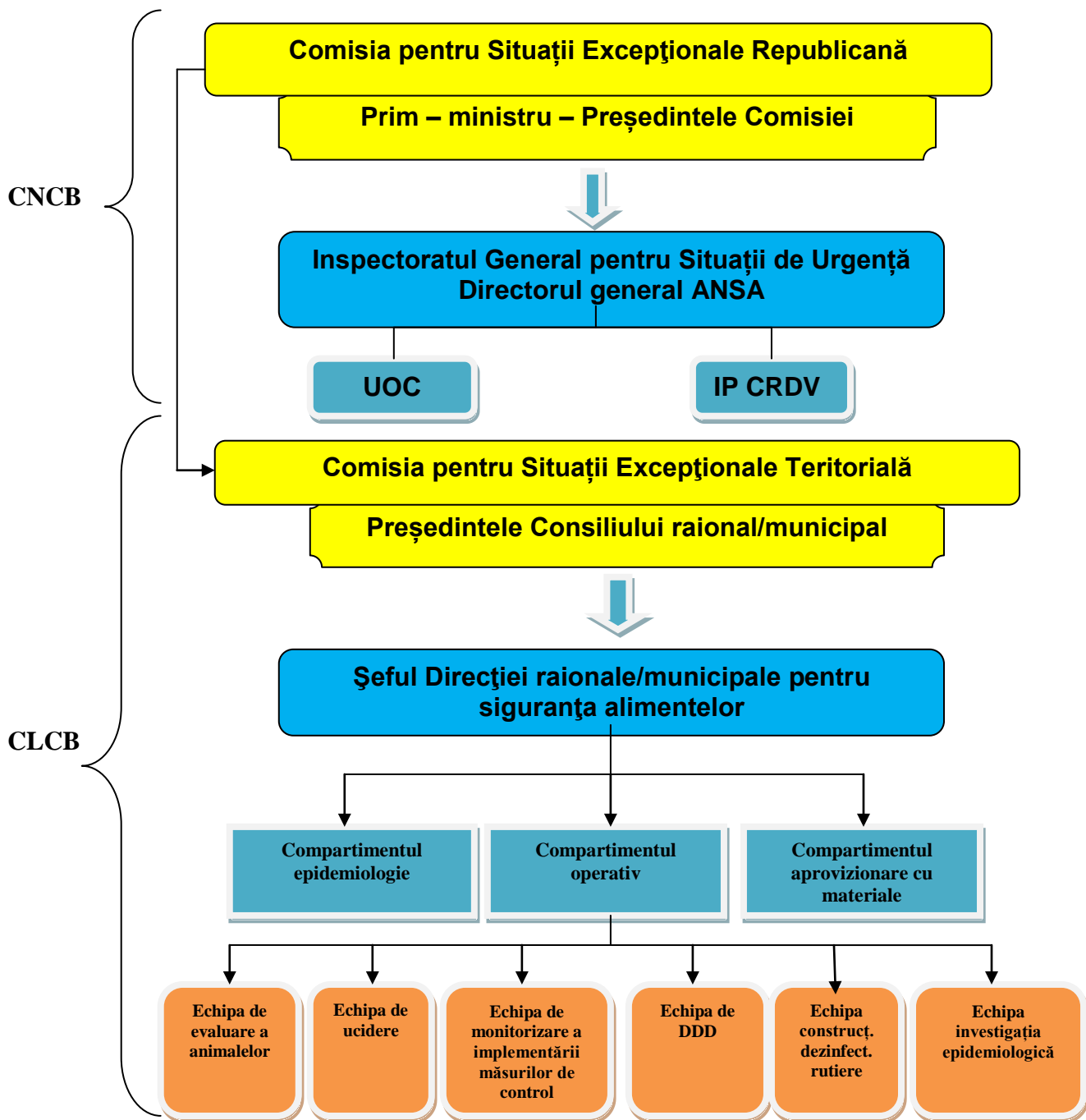
Examenle de laborator pentru diagnosticul ESB se vor efectua de către IP CRDV al Republicii Moldova, situat în Chișinău, str. Murelor 3, care este Laboratorul Național de Referință (LNR) pentru ESB.

I.P. CRDV asigură colaborarea cu Laboratorul Internațional de Referință pentru ESB, care este Agenția pentru laboratoare veterinare, adresa Woodham Lane, New HawAddlestone, Surrey KT15 3NB, Regatul Unit.

A N E X E:

Anexa nr. 1
la Planul de contingență al
Republicii Moldova pentru
ESB

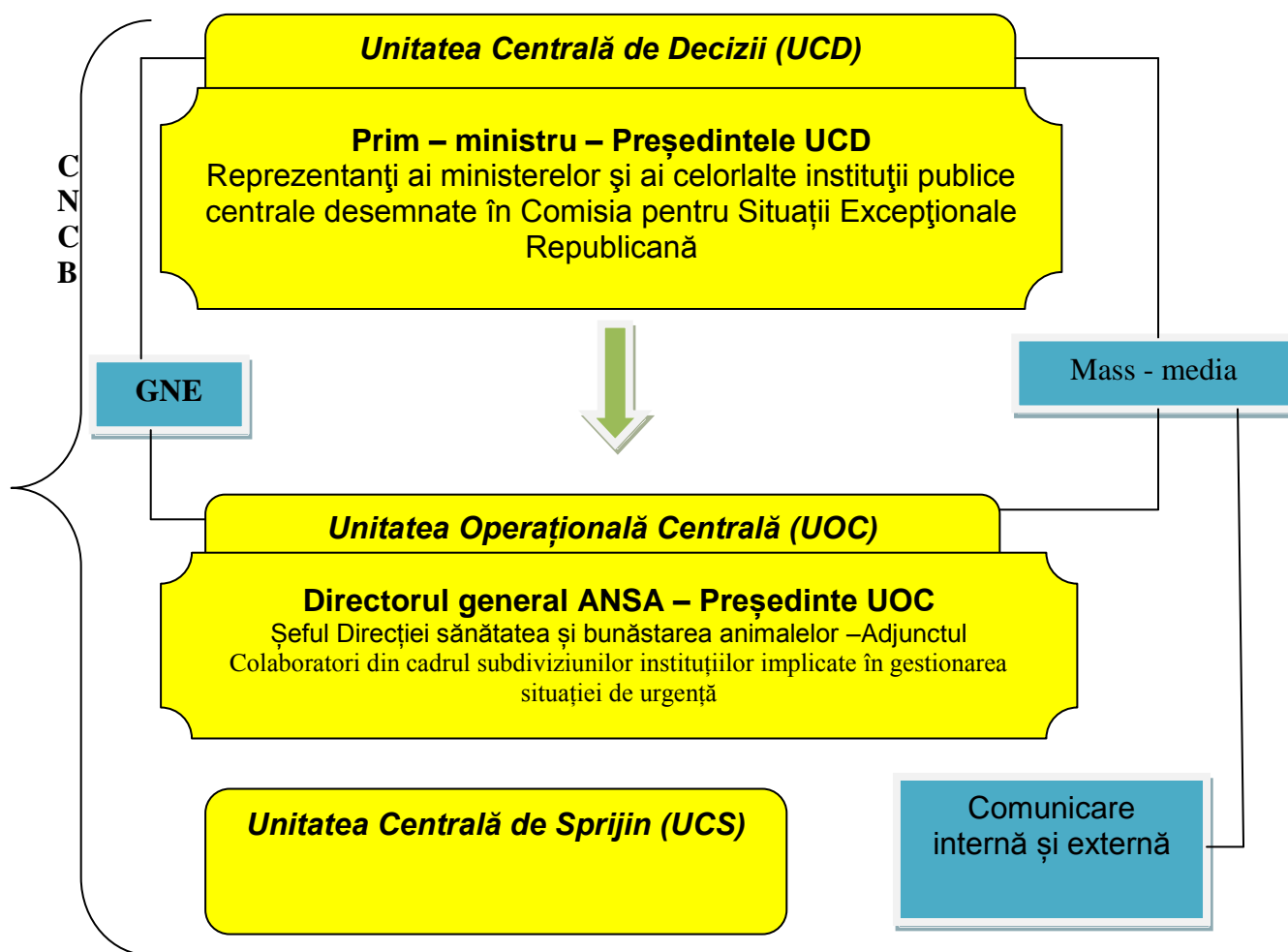
Diagrama Lanțului de Comandă

Notă:

UOC – Unitatea Operațională Centrală
DDD – Dezinfecție, dezinfecție, deratizare

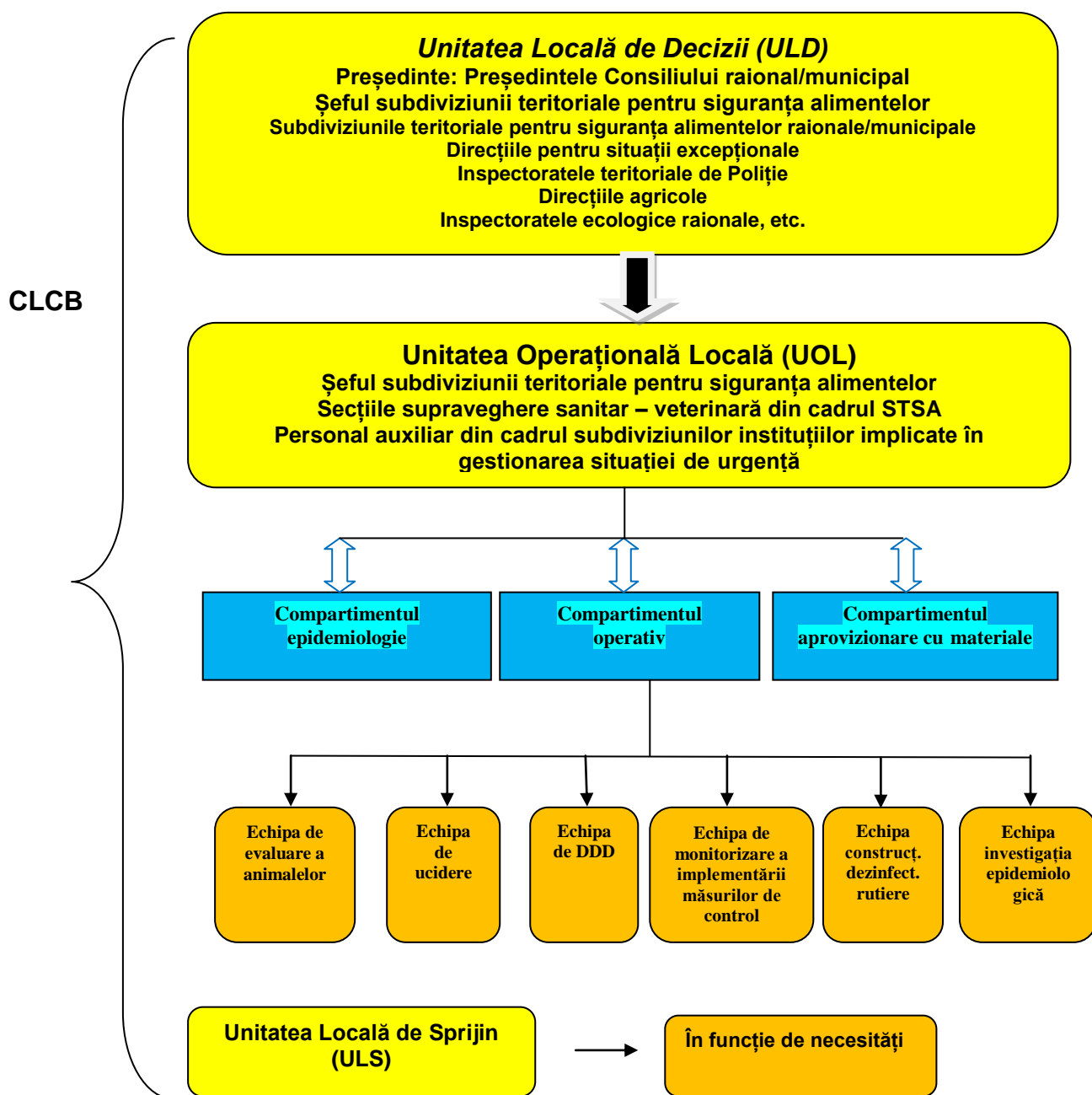
Diagrama Centrului Național de Combatere a Bolii

Notă:

CNCB – Centrul Național de Combatere a Bolii
GNE – Grupul Național de Experți

Diagrama Centrului Local de Combatere a Bolii

Anexa nr. 4
la Planul de contingență al
Republicii Moldova pentru ESB

**Lista persoanelor de contact responsabile de instituirea Unităților Operaționale Locale (UOL)
din cadrul Centrului Local de Combatere a Bolilor (CLCB)**

Nr.	Subdiviziunile teritoriale (cu statut de direcții) ale ANSA	Șeful STSA	Telefon de serviciu	Șeful SSSV din cadrul STSA	Telefon de serviciu	E-mail
1.	Anenii Noi/Căușeni/Ștefan Vodă	Agapii Vitalii	079991233	Ion Dascal	069161299	ion.dascal@ansa.gov.md
2.	Edineț/Briceni/Ocnița/Dondușeni	Ciubotaru Viorel	067211772	Iurie Vengher	069167814	eugen.vengher@ansa.gov.md
3.	Cahul/Taraclia/Cantemir	Băbănuță Ion	29941833	Natalia Filipenco	069257047	natalia.filipenco@ansa.gov.md
4.	Drochia/Rîșcani/Soroca/Florești	Fiodor Moraru	069183137	Igor Ivanes	069601144	igor.ivanes@ansa.gov.md
5.	Hîncești/Cimișlia/Basarabeasca/Leova	Ioniță Sergiu	069425841	Mircea Tarlev	067464527	mircea.tarlev@ansa.gov.md
6.	Orhei/Rezina/Telenești/Șoldănești	Chirilă Lilian	076730940	Boris Stratu	060386478	boris.stratu@ansa.gov.md
7.	Ungheni/Nisporeni/Călărași	Gorincioi Alexandru	068516796	Ion Basoc	060704490	ion.basoc@ansa.gov.md
8.	Comrat/Ceadr-Lunga/Vulcănești	Tucan Mihail	068950879	Valeriu Ivasenco	068777023	valeriu.ivasenco@ansa.gov.md
9.	mun. Chișinău/Ialoveni/Strășeni/Criuleni/Dubăsari	Crudu Igor	068287130	Igor Postolachi	069814222	igor.postolachi@ansa.gov.md
10.	mun. Bălți/Sîngerei/Glodeni/Fălești	Vera Cenușă	079989910	Aurel Drobot	079702637	aurel.drobot@ansa.gov.md